GAZETA KRAKOWSKA
Nro 7.

z KRAKOWA dnia 24 STYCZNIA 1827 ROKU we ŚRODĘ.

— Z Krakowa. —

Na 13tem Posiedzeniu Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 27 Grudnia 1826 r.

Reprezentant Kadłubowski w odpowiedzi na Reskrypt Senatu Rządzącego, iakoby udzielanie Izbie Prawodawczey instrukcyi Prokuratorom przy sądach będącym wydaney żadney z attrybucyi teyże nie miało styczności, odczytał uwagi swoie gruntuiące się na tem:

Że Urządzenie tymczasowe dla Władz sądowniczych przez Kommissyią Organizacyiną wydane dostatecznie wskazuie powinność Prokuratorów, i tak niemniey wyszczególnia takowe Kodex postępowania sądowego bez naymnieyszych trwożliwych pogróżek, iakie instrukcyia Prokuratorów obeymuie.

Że nie opiewa żadne prawo, ażeby Prokuratorowie z pod Władzy Sądów wyiętemi byli; iak art: 2 instrukcyi wskazuie, owszem §. 83 postępowania sądowego zupełnie ich podwładnemi Sądów czyni, i iako stróże Praw są urzędnikami publicznemi, stanowczego iednak głosu po uczynieniu wniosku nie maiącemi.

Że art: 11 instrukcyi iest obrazą prawa, ażeby Prokurator Assesorowi prawnemu, iako stronie rad swoich udzielać miał.

Że polecone Prokuratorowi wstrzymanie exekucyi Wyroku w sprawie z Władzą Administracyiną zapadłego w skutku art: 17 instrukcyi, iest zmianą ustawy exekucyiney przez Senat pod dniem 6 Stycznia 1823 r. ogłoszoney, tem bardziey, że w myśl art: 3 Konstytucyi wszyscy zarówno korzystać z dobrodzieystwa Prawa maią dozwolone. Z tych powodów Mowca dowodząc sprzeczność instrukcyi wydaney Prokuratorom z przepisami Prawa wnosił, ażeby Izba Reprezentacyina zażądała od Senatu Rządzącego instrukcyi dla usunięcia tego, co iest niezgodnym z prawem lub nadesłania pod rozwagę Ciała Prawodawczego z Inicyatywą do zmiany teyże.

Marszałek Seymowy oznaymił na wniosek Reprezentanta Kadłubowskiego, że Senat Rządzący w wydaniu instrukcyi Prokuratorom użył iedynie swego prawa na art: 8 i 12 Konstytucyi gruntuiącego się.

Reprezentant Lipczyński wnosił nie być potrzebnym odesłanie uwag Reprezentanta Kadłubowskiego dopoki Izba nie porówna, czyli cytowania instrukcyi z autentyczną instrukcyą są zgodne.

Reprezentan Kadłubowski w dowód rzetelnego brzmienia instrukcyi przez niego przytaczaney odczytał w całey osnowie art: 2. 11 i 17 teyże.

Assessor Seymu Soczyński uważał, że art: 2 instrukcyi zmienia artykuł 83 K. P. Sądowego przez zupełne wyłączenie Prokuratorów z pod władzy Sądów, co zaś do art: 11 teyże instrukcyi sądził bydź za obszernie wzięte wyrazy, ażeby Prokurator wszelkiemi siłami wspierał Assesora prawnego, bo tym sposobem rozkaz Sędziego mogłby bydź udaremnionym, i z tego powodu był zdania za odesłaniem uwag Reprezentanta Kadłubowskiego do Senatu z odmianą konkluzyi, co do żądaney Inicyatywy do zmiany teyże, gdyż Senat wydaiąc ią na mocy art: 12 Konstytucyi zmieniać sam tylko takową ma prawo.

Reprezentant Czerniński uważał przedewszystkiem za potrzebne, ażeby Senat Rządzący stósownie do wniosku Reprezentanta Lipczyńskiego zawiadomił Izbę, czyli roztrząsana przez Reprezentanta Kadłubowskiego instrukcyia iest taż sama, którą Prokuratorom wydać miał.

Delegowany Sędzia Pokoiu Librowski w odpowiedzi na wniosek Reprezentanta Czernińskiego oznaymił, że właśnie uwaga Reprezentanta Lipczyńskiego miała na celu, czyli instrukcyia przywiedziona iest zgodna z instrukcyią przez Senat wydaną.

Assesor Seymu Soczyński mniemał bydź za zbyteczne sprawdzanie instrukcyi, skoro Reprezentant Kadłubowski uwagi swoie, iako Reprezentant przedstawia i takowe podpisał tem bardziey, że instrukcyia, przez niego miana może bydź tylko prywatną nie zaś urzędową, iako samym iedynie Prokuratorom wiadoma.

Reprezentant Lipczyński w odpowiedzi Assesorowi Seymowemu Soczyńskiemu oświadczył, że instrukcyia nie tylko Prokuratorom ale i Prezesom Sądów, a następnie Sędziom wiadoma bydź musi.

Reprezentant Czerniński czyniąc różnicę między Prezesami Sądów a Sędziami nieprzypuszczał, ażeby z kommunikowaney Prezesom instrukcyi, Sędziowie także o niey wiedzieć mogli.

Reprezentant Lipczyński z powodu wniosku Reprezentanta Czernińskiego przedstawił, że zamiarem iego głosu było iedynie wyiaśnienie, że instrukcya nie samym tylko Prokuratorom iest wiadoma.

Reprezentant Czerniński z udzieloney instrukcyi nie tylko Prokuratorom ale i Sądom, wnosił by Izba Prawodawcza równie mogła mieć zakommunikowaną.

Marszałek Seymowy przywodząc artyk: 127 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne postępowanie w roztrząsaniu przedmiotów wskazuiący zapytał się Izby Prawodawczey, czyli iest iey wolą uwagi Reprezentanta Kadłubowskiego Senatowi przesłać.

Assesor Seymu Soczyński obstawał przy zmianie konkluzyi uwag Reprezentanta Kadłubowskiego.

Reprezentant Lipczyński niewidział potrzeby takowey zmiany, skoro od Senatu zależy przychylić się do uwag Reprezentanta Kadłubowskiego lub nie.

Assessor Seymu Soczyński doprasza! się kreskowania co do zmiany konkluzyi, które iednak nienastąpiło z powodu, że Reprezentant Kadłubowski takową zgodnie z wnioskiem Assessora Seymu Soczyńskiego domieścił.

Izba Prawodawcza wniosek Reprezentanta Kadłubowskiego przesłać postanowiła Senatowi Rządzącemu.

Reprezentant Tadeusz Konopka odwołuiąc się do wniosku swego w zeszłoroczney Reprezentacyi co do uchwalenia prawa wzaiemności, z powodu ustanowionego w Króle-

stwie Polskiem Systematu kredytowego uczynionego, przedstawił Izbie Prawodawczey potrzebę wezwania Senatu Rządzącego do zrobienia stósownego w tey mierze proiektu, ażeby i Sądy w wyrokowaniu stałą miały zasadę i Obywatele tuteyszo-Krajowi na uszczerbek maiątków naywięcey od kapitałów w Królestwie Polskiem lokowanych zawisłych, gdyby do odbierania tychże papierami kredytowemi, a do wypłacenia wierzytelności Obywatelom Królestwa Polskiego monetą srebrną znaglonemi byli, wystawionemi nie zostali.

Reprezentant Męciński w poparciu wniosku Reprezentanta Tadeusza Konopki oświadczył chęć wygotowania stósownego na ten cel proiektu, ieżeli Izba Prawodawcza zezwoli.

Izba oświadczenie to przyiąwszy odesłanie do Senatu Rządzącego Wniosku Reprezentanta Tadeusza Konopki aż do ułożyć się maiącego przez Reprezentanta Męcińskiego proiektu wstrzymać uchwaliła.

Reprezentant Tadeusz Konopka wniósł prośbę Kongregacyi Kupieckiey maiącą na celu porównanie ciężarów publicznych przez ustanowienie opłaty od win na Handel do Okręgu W. M. Krakowa sprowadzanych i nałożenie tych samych podatków, które rodzay ten przemysłu w Krakowie ciążą.

Reprezentant Czermiński przeciwnym był Wnioskowi Reprezentanta Tadeusza Konopki z uwagi nieczynienia tego iednym, co drugiem nie sprzyia.

Assessor Seymu Soczyński na zas dzie przez Reprezentanta Czermińskiego uczynioney popierał wniosek Reprezentanta Tadeusza Konopki, a przytym uważał potrzebę porównania korzyści i ciężarów pomiędzy wszystkich Obywateli.

Reprezentant Kryspin Hr. Żeliński żądał kreskowania czyli wniosek ten Senatowi Rządzącemu ma bydź przesłanym.

Izba Prawodawcza dopełniwszy na wezwanie Marszałka żądanego kreskowania, skutkiem większości głosów 19 przeciwko 16 kreskom wniosek rzeczony Senatowi udzielić postanowiła.

Assessor Seymu Soczyński przedstawił na piśmie zamówiony na poprzednich posiedzeniach wniosek względem zasiągnienia wiadomości od Senatu Rządzącego iaki skutek wzięły przedstawienia Izby w Roku 1820, w przedmiocie zmiany Konstytucyi co do Kwalifikacyi Kandydatów po latach 6ciu od czasu ogłoszenia Ustawy Konstytucyiney wymaganych, i reformy Sądu Naywyższego uczynione, które temuż do urzędowego użycia udzielonemi były.

Reprezentant Lipczyński z powodu ważności przedmiotu, który wnioskiem Assessora Soczyńskiego iest obięty, uważał bydź niezbędnym wstrzymać deliberacyą nad tymże do przyszłego posiedzenia w celu gruntownego nad nim zastanowienia się.

Assessor Seymu Soczyński przywodził obawę z przedłużenia deliberacyi, gdyż wszystkie proiekta do 13tey Sessyi tylko wnoszonemi bydź mogą, z ukończeniem przeto posiedzenia dzisieyszego wniosek zrobiony bez skutku mógłby pozostać.

Reprezentant Lipczyński usuwaiąc obawę Assessora Seymu Soczyńskiego oświadczył, że skoro na 13tey Sessyi wniosek przez niego do Izby wprowadzonym został, tym samem stało się zadosyć prawu, co iednak dalszey deliberacyi nie przeszkadza.

Marszałek Seymowy wyiaśnił również, że zakres 13. posiedzeń dotyczy się tylko wniesień do Izby, ale nie przesyłań tychże w tymże samym dniu do Senatu Rządzącego.

Delegowany Sędzia Pokoju Jan Librowski nie uważał wniosku Assessora Seymu

Soczyńskiego za proiekt, ale za uwagi tylko ił dla tego wnosił by Senat Rządzący w tem znaczeniu miał go przedstawionym.

Marszałek Seymowy oznaymił, że spostrzeżenia delegowanego Sędziego Librowskiego na przyszłym posiedzeniu, gdy wniosek do deliberacyi wprowadzonym zostanie będą mieć mieysce, poczem Izba wniosek Assessora Seymu Soczyńskiego zawiesić w deliberacyi do dnia iutrzeyszego postanowiła.

Delegowany Sędzia Pokoju Jan Librowski odczytał Izbie Prawodawczey wniosek, w którym wykazuiąc przeciążenie w podatku osobisto-klassyczno-przemysłowym domów murowanych i drewnianych bezpiętrowych, przywodził porównanie prawa Seymowego z roku 1817 o podatku osobistym z prawem Seymowem Xięstwa Warszawskiego z roku 1812 okazuiące dostatecznie, że domy drewniane iakkolwiek w obydwóch prawach do Klassy Vtey klassyfikowane, iednak według teraźnieyszego opłacaią złp. 20 a według prawa Xięstwa Warszawskiego opłacały 10 a przeto o złp. 10 przeciążone są, równie domy murowane bezpiętrowe w stosunku dawniey opłacanego podatku o złp. 20 więcey doznaią ciężaru, z tego powodu uważaiąc mowca niestósowność, ażeby Obywatele Miasta Krakowa, a mianowiciey po przedmieściach osiadli więcey mieli opłacać podatku osobistego od Obywateli Miasta Warszawy przez Prawo Seymowe Xięstwa Warszawskiego do opłaty iedynie niewięcey nad złp. 10 pociągnionych, uczynił wniosek na posiedzeniu Seymu w dniu 13 Grudnia roku 1823 o przeniesienie namienionych właścicieli domów bezpiętrowych z Klassy Vtey do Klassy III. a przynaymniey IV. na którem gdy Senat Rządzący w roku 1823 oświadczył, że dopiero przyszły Reprezentacyi to iest w roku 1824 będzie mógł z sprawiedliwością i mieyscowemi okolicznościami Klassyfikacyi zgodnieyszy proiekt do prawa przedstawić, a ten dotąd nienastąpił, wnosił więc powtórnie, aby Izba Prawodawcza do prośby tey przychylić się i o inicyatywę do Senatu Rządzącego do zmiany powyższego prawa, a z tąd na zmnieyszenie podatku w mowie będącego zezwolić raczyła.

Jacek *Księżorski*,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 14 Stycznia.

JW. Jenerał i Senator, Hrabia Ożarowski, przybył do tuteyszey stolicy.

W nowym Kalendarzyku Politycznym na rok nowy 1827 umieszczone iest przy końcu Opisanie historyczne i statystyczne Województwa Krakowskiego, z obszerną wiadomością rzeczy przez S. G. wypracowane. Z opisu tego przytoczemy następuiący rys historyczny o górnictwie i kopalniach w kraiu naszym:

" *Kopalnie.* — Wprzódy nim obecny stan kopalni w tem Woiewództwie opiszę, pozostałe o dawnem górnictwie wiadomości przebiedz iak naykróciey wypada. Za czasów Mieczysława III., który od 1196 do 1202 panował, skazywano przestępnych do kopania kruszców; musiały więc iuż w tenczas bydź dosyć obfite i w tych zapewne stronach bliższych stolicy. Alexander Jagiellończyk 1504 roku dozwala Stanisławowi Tarnowskiemu z Poznania i Pawłowi z Gdańska, po całym kraiu szukać kruszców, ze znalezionych dawać opłatę, iaką przepisuią górnicze w Węgrach i Czeskiey ziemi prawa. Postanowił Zygmunt I. urząd *Camerarii montani* na całe Królestwo, i nadał go Lanckorońskiemu 1515 r. Tenże Król w 1544 potwierdza towarzystwo górnicze w Woiewodztwie

Krakowskiem, na czele którego był Jostus Ludwik Decius, znany dzieiopis, a w wyliczaniu kruszców i cynober wspomina. Syn pomienionego Króla Zygmunt August 1550 r. Chęcinom, 1551 Olkuszowi nadaie Jura montana, z obowiązkiem 10 olbory i grosza od niecki kruszcu. Mikołaiowi Firleiowi Kasztelanowi Bieckiemu, Kacprowi Geschkau Opatowi Cystersów Oliwskich, Szymonowi Bruschwick Sekretarzowi swemu, i Mikołaiowi Malcendorf, dozwolił Stefan Batory wszędzie otwierać kopalnie. (Patrz opisanie fabryk żelaza w Polsce przez Jana Osińskiego str: 13). Kopalnia siarki w Swoszowicach, dziś należących do Galicyi, przed 1591 istniała, iuż bowiem w tym roku wyrok Monarszy dziedzicom ią przyznaie. Radziwiłł Jerzy Biskup Krakowski, iak Piasecki w kronice swey pod rokiem 1595 powiada, miał kopalnie złota, żelaza i miedzi; ostatniey dostarczył Królowi na pokrycie spalonego zamku. Galman Krakowski przenoszono nad Węgierski, ołów tuteyszy nad zagraniczny; upewnia to Swedenborg i Jerzy Fabrycyusz Jan Hieronim Caicia Włoch z Bergamu rodem; pierwszy za trzeciego Zygmunta w Samsonowie żelazo wytapiał i stal robił. Tenże w czasie wypraw za tego panowania, dostarczał woyskom Polskim pałaszów, karabinów i inney broni przez siebie zdziałaney, a Zygmunt w 1615 dla wzniesienia tey fabryki, na lat 15 innych podobnych zakazywał, od cła iey wyroby uwalniał. Za tegoż Króla skleiło się gwarectwo, czyli stowarzyszenie górnicze. — Władysław IV. wstawiał się do Szyszkowskiego Biskupa Krakowskiego, za synami wyż rzeczonego Caicia. Około Borzęcina, Kielc i Siewierza, nakładem Szaniawskiego Biskupa, gdy w Polsce August II panował, wielkie powstały piece. Późniey Dzianotty i Dalboni, podobnąż kraiowi czynili przysługę w dobywaniu i wytapianiu kruszców.

" Znayduie się teraz w Krakowskiem węgiel kamienny w Rządowych dobrach: Olkuszu, Dąbrowy, Niemcach, Strzyżowicach, pokłady iego bywaią na 6, 4 i 2 sążnie, dobywaią go 360,000 korcy rocznie; w prywatnych włościach okazał się w Gzechowie, Miłowicach, Zagórzu, Będzynie, Nowkowie; wyrabiaią go 200,630 kibli (*), zatrudnia 76 maystrów, czeladzi 446, uczniów 86. — Glinka ognio-trwała, dostrzeżona koło Rodlina, Miedzjany Góry i Dąbrowy. Kreda wedle Rzączyńskiego niegdyś dobywana była pomiędzy Szańcem i Skórzewem. Gips dobry iest w Zagościu, Siennicy, Siedlcu, Wiślicy, Gorysławicach, Lalowicach, Górach, Posądzy, Koniuszy, Wrocimowicach; kamień wapienny do rzeźbiarstwa zdatny w górach Pinczowskich, Sułkowickich, Kikowskich w Obwodzie Stopnickim. Marmury są w rozmaitych kolorach w okolicach Kielc i Chęcin; pod Kostomłotami zielony, czerwono-plamisty, przy Kieleckim zamku ciemny, na Karczowie i w górze Kadzielnia popielaty, koło Chęcin w Jerzmoniec górze czerwono cętkowany, w górze Zelcowey w plamy żółte z czerwonemi żyłkami, ciągnie się aż do Miedzianki, w Górze Zamkowey i Okrąglicy iest bronzowo-czerwony, w Szewskiey popielaty, pod Jedlnicą żółty, na gruncie mieyskim Chęcińskim biały z osadem w pewney części miedzi, w Słupcu bronzowy, w Tarnoskale brudno-biały, w Olkuskiem w Szklarach czarny. Rzemieślnicy z Włoch za Stanisława Augusta sprowadzeni i w Czerny osiedli, pierwsi nauczyli piękne z marmurów sprzęty wyrabiać i nadawać mu połysk. Dzisieysze fabryki marmurów, prócz użytych na Rządo-

(*) *Kibel gorniczy trzyma 10 garcy.*

we potrzeby, przynoszą już dochodu 23,000 zł. — Solą napuszczone wody są pomiędzy Buskiem, Wiślicą, Nowem-Miastem, w pierwszem z tych mieysc za Króla Poniatowskiego była Gradjernia, dziś zniszczona. W Solcu przez Zborowskich, a następnie przez Tarnowskich posiadanym, przywileie Monarsze dozwalały warzyć pewną liczbę soli beczek. Wody słonawey używa lud prosty w Sulisławicach i Owczarach do gotowania potraw i za napóy dla owiec. — Siarka wyrabia się w Czarkowie i przynosi dochodu 40,000 złp. Wody siarczane wytruskuią w Chwalibogowicach, Piestrzeńcu, Gorzkowie, Busku i Dobrowodzie; tu Biskupi Krakowscy niegdyś używali zdrowie przynoszących kąpieli, (iak nas dzieła Starowolskiego nauczaią.) — Rudy żelazney dostaią w Miedzianey Górze i Dąbrowy, w Kieleckiem, brunatney, w czerwoną przechodzącey, i 3000 fur z okładem posyłaią do hut Samsonowskich w Sandomierskie. — Obfite rudy żelazney pokłady znayduią się koło Będzina, w Siemoni i w prywatnych wsiach w Dobieszowie i Porębie. Piece żelazne są w Gminie Żarki Masionskie; tu surowcu dobywa się 2480 cet:, w porębie gminie Mrzygłodzkiey 5000, w Miaszezowie 1000, w Cisówce 250, z tego tworzy się w gęsiach 8700, w kutem żelazie 5000, w wyrobach 100 cetn:, a przychód czysty wynosi 156,000 złp. W ogóle w całem Woiewództwie żelaza lanego w gęsiach centnarów 38,000, kutego w sztabach 16,600, lanego w wyrobach 1740, kutego w wyrobkach 5700, przerabiaią surowey rudy kiblii 126,774, zatrudniaią maystrów 12, czeladzi 44. — Galmam iest w Olkuszu, Starczynowie, Bukownie, Strzemieszycach, Zychwicach, Łgocie, Rogoźniku, Bolesławie, Niesułowicach.

"Ołów iest w prywatney wsi Bolesławiu, około Czarnowa, Dąbrowy, Karczówki, Szczukowic i z wyrobisków koło Sławkowa, Olkusza; oddzielaią go równie od galmanu i wyrabiaią rocznie około 2000 cetnarów. — Rudy miedzianey obficie znayduie się w okolicach Kielc i Chęcin, gatunki iey czarno-miedź i miedź siarkowana zwykle z srebrem połączona, ilasta, kruszec miedzi malakitu, lazuru i miedzi rodzimey, wydobywa się w ogóle przeszło 6000 cetnarów. Huty Rządowe o dwóch piecach do miedzi, znayduią się w Niewachlowie; w Białogonie, zaś trzy piece wielkie, dwa do miedzi, ieden do ołowiu, czwarty rewerberyczny, topiąc razem oba kruszce, służy do oddzielania potem srebra od miedzi, piąty piec saygierowy (Seigeshütte). W nich wyrabia się 800 cet: miedzi; 150 grz: srebra, 200 cet: gleyty, 1000 ołowiu, cena fabryczna tych kruszców 164,600 zł. Mosiędzarnia w Białogonie kray cały opatruie. Hamernia tamże i w Swawoli, daie blachy miedzianey 1200 cetnarów i mosiądzu 2000 cetnarów; walcowania około 1200 cetnarów blachy dostarcza. Cynkowe huty w 1822 roku założone: w Dąbrowie w Olkuskiem zawiera 500 mufli, wydaie rocznie 26 do 30,000 cen: cynku, a staraniem przedsiębierców Szteinkellera i Wolickiego na gruncie rządowym wzniesiona, za opłatą czynszu, we wsi Niemcach 2000 mufli, a 10,000 cent: cynku: w Drobku, wsi prywetney 128 mufli, 5 do 6000 cent: w Mamlbwicach 100 mufli, 4 do 5000 cetnarów. Cynku w blachach iest 58,120 cetnar: Do Rossyi go wysyłaią, do Pruss, Anglii i Ameryki: wedle cen fabrycznych, przynosi dochodu 300,000 zł. a po wytrąceniu kosztów, połowę.

"Podróż Xięcia Lubeckiego Ministra o dobro skarbu tak gorliwego, do kopalni narodowych odbyta w tym celu, ażeby własnem okiem widział te zakłady, wzniósł ie-

i udoskonalił, co mniey dokładnego uyrzy, poprawił, przy iego świetle i wytrwałości niepłonną czyni otuchę, że wydobywanie tych bogatw i przerabianie ich, w bardziey kwitnącym uyrzemy stanie.„

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł. Pol. od 13 do 14.— Pszenicy od 16 i pół do 21. — Jęczmienia od 12 do 14.— Owsa od 9 do 10. — Siana furę iednokonną od 13 do 20, parokonną od 23 do 28. — Słomy furę zwyczayną od 5 do 7.

Kurs Listów Zastawnych
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych
bez 1go Kuponu.

Przedaiący żądaią zł: 76 gr: —
Kupuiący ofiaruią zł: 75 — 15.
Istotnie przedano — 75 — 22½.
W Warszawie d. 15 Stycznia 1826 r.
F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Z Petersburga d. 18 *Grudnia D. K.*
(Z Gazety Senackiey.)

Przez Naywyższe dyplomata nayłaskawiey są mianowani:

Dnia 5 Grudnia. Na okazanie szczególney uprzeymości za prace, podięte w czasie edukacyi J. C. M. i J. C. W. Wielkiego Xiążęcia Jegomości Michała Pawłowicza, Rzeczywisty Radca Stanu, Baron de Piuże, mianowany Kawalerem orderu Stey Anny 1wszey klassy.

Dnia 6 Grudnia. Na okazanie zadowolenia J. C. M. z długiey i gorliwey służby, Jenerał piechoty Hrabia Lanżeron, udarowany brylantowaną ozdobą orderu Sgo Andrzeia Apostoła pierwszego wezwania.

Na znak osobliwey uprzeymości i uznania J. C. M. ku służbie odznaczaiącey się gorliwością, Jenerał Adjutant, Jenerał iazdy Borozdin, mianowany Kawalerem orderu S. Alexandra Newskiego.

Na okazanie osobliwego zadowolenia J. C. M. ze służby odznaczaiącey się, Jenerał Major Kridener, dowódca 1wszey brygady 1wszey dywizyi grenadyerów, mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1wszey klassy.

Dnia 14 Grudnia. Jenerał Adjutant i Senator Demidow 1wszy, wyznaczony głównym Dyrektorem korpusów: paziów, 1go i 2go Kadeckich, pułku szlachetnego, Cesarskiego domu sierot woyskowych, korpusu kadeckiego w Moskwie, oraz Liceum i pensyi w Carskiem Siele, pod naczelnictwem J. C. M. Cesarzewicza, członkiem Rady szkół woyskowych i Komitetu, pod wiedzą teyże Rady zostaiącego.

Dnia 14 b. m. zakończył tu życie Rzeczywisty Szambelan Dworu Jego Cesarskiey Mości, Xiążę Dymitr Mikołaiewicz Sałtykow.

Z Paryża d. 9 *Stycznia.*

W Niedzielę Posłowie zagraniczni (nawet Hiszpański) składali Królowi swoie uszanowania. O godzinie 1 z południa prezydował J. K. M. w radzie Ministrów.

W Piątek gdy Król powracał z Rambouillet do Paryża upadły dwa konie z powozu orszaku powyżey wsi Caniere i leycami ściągnęły za sobą woźnicę, który niebezpiecznie skaliczony został. Jeden z stoiących za pozowem służących spadł i złamał lewą rękę.

Przeznaczony nasz Poseł do Brazylii, P. Gabriac, odpłynął dnia 4 b. m. z Brest na okręcie Surveillante do Rio-Janeiro.

Rozporządzeniem Królewskiem z dnia 7 b. m. w pięciu woiennych portach Fran-

cuzkich (Brest, Tulon, Cherburg, Rochefort i Orient) w mieysce dotychczasowych intendentów i dowodców, pomiędzy któremi w urzędowaniu często zachodziły sprzeczności, zaprowadzonemi będą od 1 przyszłego miesiąca prefektowie morscy, na których mianowani są: Admirałowie Duperè, Jacób, Jorien Lagraviere, i Intendenci Pouyer i Hr. Reden. Do rady admiralskiey powołanemi są oprócz tego Viceadmirałowie Hr. Gourdon i Augier.

Gdy pierwszy Prezes Izby rachunkowey, poważny starzec Margr. Barbé-Marbois, składał młodemu Xciu Bordeaux powinszowanie Nowego Roku, przemówił do niego iak następuie: "Łaskawy Xżę, lubo ieszcze iesteś młodym, lecz na Twey głowie polega przyszłe szczęście Francyi, pamiętay, iż piękne Królestwo Francyi potrzebuie dobrego Króla; Króla lubiącego prawdę i pragnącego, aby mu była powiedziana; Króla nienawiedzącego pochlebstwo i oddalaiącego od siebie oszukuiące go osoby. Przypomniż więc sobie kiedyś Xżę, że tak radził Ci siwizną okryty starzec! — "Tak iest,, odpowiedział Xiążę. — Łaskawy Xiążę (rzekł daley Prezes) "Twoie tak iest,, będzie w protokule naszem zapisane; tam znaydziesz go gdy doydziesz lat, a aż do tego czasu posłuży nam za zakład przyszłey szczęśliwości. ,,

List z Lizbony pod dniem 25 Grudnia zawiera co następuie: "Prowincyia Beira nie zbuntowała się, ale też nie iest Rządowi konstytucyynemu przychylną. Traz-os-Montes znayduie się pod bronią. Entre Minchó e Douro iest spokoyną, równie iak Estramadura (prowincyia stolicy). Południe iest wolne. Sądzą powszechnie, iż wiadomość o przybyciu Anglików ograniczy liczbę powstańców iedynie do liczby uwiedzionych żołnierzy. Jenerał Azevede donosi z Martagua pod dniem 20go Grudnia, iż spodziewa się wypędzić rokoszanów z Tond lla. Tenże dowódca wydał dnia 18 z Koimbry odezwę do mieszkańców wyższey Beiry, napominaiąc ich aby Karcie konstytucyiney byli wiernemi. Magessi przechodził d. 15 przez Zarza.

Doktor Civiale, wynalazca sposobu kruszenia kamienia w pęcherzu ma za kilka dni poiechać do Włoch, dla przyniesienia swą sztuką pomocy iednemu z znakomitych Jenerałów Austryiackich.

Z Marsellii donoszą pod dniem 28 Grudnia: Nakoniec poszczęściło nam się zakupić tu na rachunek kilku związków Przyiacioł Greków, mianowicie Paryzkiego i P. Eynarda, nowo zbudowany piękny okręt 500 beczkowy z 16 dwudziesto-czterech funtowemi działami. Lord Cochrane zamyśla na nim za 14 dni wypłynąć. Teraz trudnią się zaopatrzeniem go na 4 miesiące w żywność i ammunicyią. Całe uzbroienie, wraz z żołdem dla 100 ludzi, kosztuie tylko 400,000 franków.

Sąd tuteyszey karny Policyi zawyrokował dnia 14 [illegible] m. że popiersia, medale i wizerunki Bonapartego nie są więcey za przedmioty bunt wzniecaiące uważane.

Hrabina Lavalette, która przez bohaterskie oswobodzenie od śmierci męża swoiego (którego iak wiadomo z więzienia uprowadziła) stała się sławną, i od kilku lat cierpiała pomięszanie zmysłów, wyzdrowiała zupełnie. Znaydowała ona się w zakładzie Doktora Blanche na Montmatre.

Umarł tu dnia 1 Stycznia P. Mazois, wydawca przepysznego opisu rozwalin Pompei i autor archeologicznego dzieła o pałacu Scaurus, które iest iuż nawet na język Niemiecki przełożone. Był on zięciem sławnego Dramatycznego Pisarza Duval.

Połów sardelów przyniósł tego roku miastu Nant 3580 beczek tych rybek. Przez tę odnogę przemysłu zyskuie Bretaniia corocznie około 2 mil. Fr.

DODATEK DO N^ro 7. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 24 STYCZNIA 1827 ROKU WE ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na O° R.		Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Stycz:		cali	lin:	stopnie	stop:			
god: 7		27	5, 015	— 12.2	81	Wschodni średni	Pogoda	
	12	„	5, 900	— 7. 1	75	„ słaby	„	
20.	3	„	5, 780	— 5. 0	75	„ „	Słońce z Chmur:	
	9	„	5, 171	— 6. 8	82	Połud: Ws: słaby	Pochmurno	
	7	27	4, 693	— 9. 2	82	Zachodni słaby	Chmury	W nocy śnieg.
21.	12	„	5, 268	— 8. 8	75	Południ: słaby	Pogoda	
	3	„	5, 605	— 6. 8	74	„ „	Słońce z Chmur:	
	9	„	5, 374	— 8. 8	82	Połud: Za: słaby	Pochmurno	
	7	27	4, 458	— 13,5	82	Północny słaby	Chmury	Mgła.
22.	12	„	4, 523	— 9. 6	76	Połud: Ws: słaby	Pogoda	„
	3	„	4, 690	— 10.2	77	„ „	„	„
	9	„	4, 139	— 15.5	80	„ „	„	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z Londynu d 5 Stycznia.

Dziś nienadeszły żadne doniesienia z Lizbony.

W mieyce wysłanych z Gibraltaru do Portugalii pułków 23 i 43 piechoty, przybył tam z Malty 88my pułk piechoty.

Pieniędzy tak tu iest teraz obficie, iż na papiery rządowe wypożyczane są na 2 od sta.

Słychać, iż Lord Kanclerz dla podeszłego wieku (liczy 77 rok i cierpi podagrę) złoży wkrótce ważny swóy urząd. Przez nastąpić wkrótce mogącą śmierć Xcia Jorku i oddalenie się Lorda Kanclerza utraciłaby strona przeciwna przypuszczenia Katolików do praw obywatelskich dwie naywiększe swoie podpory.

W Maistone przybył niedawno ktoś do

sklepu i żądał pódła. Pokazano mu iedno, które mu się zdawało, tylko sądził bydź za małem do pomieszczenia kapelusza. "Dla Boga (rzekł) kupiec cóżby to był za kapelusz? Patrzay WPan! " i po tych słowach zdiął z głowy swóy kapelusz, włożył w pudło i zamknął. Kupuiący był tem zaspokoiony, ugodził i zapłacił pudło, i odszedł. W kilka godzin dopiero przypomniał sobie kupiec, że włożył kapelusz w pudło, który na zawsze przepadł.

— Dnia 7. —

J. Królewicowska Mość Xżę Jorku, naystarszy brat panuiącego naszego Króla, z naywiększym żalem Króla i całey Rodziny Królewskiey, dnia 5 b. m. o godzinie 9 i 20 minutach w wieczór po długiey i bolesney chorobie rozstał się z tym światem. Po iego śmierci spada następstwo tronu na Xięcia Klarencyi, a ieżeli ten bez potomstwa umrze, na młodą Xiężniczkę Alexandrę Wiktoryią, córkę zmarłego Xcia Kentu. Jeżeliby i ta bez potomnie umrała, tedy obeymuie tron Xżę Kumberlandyi, a po nim 8mioletni teraz iego syn Xżę Jerzy Fryderyk. — Zmarły Xżę nosił następuiące tytuły: Fryderyk Xżę Jorku i Albanii, Hrabia Ulsteru w Irlandyi, Biskup Osnabrucki, Feldmarszałek, Jeneralissimus siły lądowey, Pułkownik 1go pułku pieszego gwardyi Królewskiey, Naczelnik 60go pułku piechoty, Podmistrz orderu kąpielnego, Naczelny Intendent Nowego Windsor, Naczelny Dozorca New-Forest (wielkiego lasu obeymuiącego 92,000 morgów Angielskich), Kawaler orderu podwiązkowego, właściciel wielu zagranicznych orderów, i t. d.

Xiążę Wellington mianowany bydź ma po śmierci Xcia Jorku Jeneralissymem woyska.

Gazeta *Morning-Chronicle* uważa rzecz względem Portugalii przez Rząd nasz już za ukończoną. — Prywatny list z Lizbony przypisuie tylko śpieszney pomocy Angielskiey, że stronnicy absolutnego rządu nie podnieśli w stolicy rokoszu.

Wyszedł tu z druku manifest do Ludu Hiszpańskiego od związku czystych Roialistów (Junty apostolskiey) tyczący się stanu narodu i konieczności osadzenia na tronie Infanta Karola, w którym Monarcha Hiszpańskiey szpetniey iest odmalowany, niżeli stronnictwo konstucyyne.

Gazeta Dworska donosi o udzieleniu Jenerałowi Maiorowi Campbell (dowodzącemu woyskiem w wschodnich Indyiach) wielkiego krzyża orderu kąpielnego, tudzież o zmianie dowódców w różnych portach naszych.

Onegday rano wszczął się pożar w obszernych składach P. Atkins, które do godziny 12 całe się spaliły. Były one po spaleniu się dawnieyszych dopiero przed 4 miesiącami ukończone.

Dnia 3 tuteysze Angielsko-Mexykańskie kopalniane towarzystwo odbyło półrocznie swoie posiedzenie i słuchało zdania sprawy o stanie kopalni w Mexyku, który dosyć iest pomyślny. Główna kopalnia w Walencianie iest prawie już osuszona i obie nie obfity plon; inne kopalnie dostarczaią iuż więcey płodów nad koszta tygodniowey roboty. Oprócz zapasu kruszcu i topionego srebra, wybiło iuż towarzystwo 322,590 dolarów.

Niderlandzki deputowany przy Kongressie kraiów południowey Ameryki w Tabucaya, Pułkownik Veer, przybył dnia 18go Września do Vera-Cruz.

Boliwar zaraz po swoim przybyciu do Guayaquil wydał następuiącą odezwę: "Kolumbianie! Wiadomość o Waszych waśniach doszła do uszów moich, gdy znaydowałem się ieszcze w stolicy Peru. Przybyłem pod ć Wam roszczkę oliwną. Przyymiycie ią iako godło Waszego ratunku. Niemaż iuż Kolumbiia nieprzyiacioł? Niemaż iuż Hiszpanów na świecie? A chociażbyśmy z wszystkiemi ludami na świecie w przyiaźni żyli, czyliż nie powinniśmy bydź poddanemi ustaw i żyć przez związek miłości w zgodzie? — Ofiaruie Wam na nowo moie usługi — usłu-

gi brata. Pragnę zapomnieć, kto zbłądził i myśleć tylko że iesteście moiemi bracią i towarzyszami oręża: Przybywam Was uściskać i do serca mego przytulić. W głębi tego serca znaydziecie takie same uczucia przyiaźni dla mieszkańcow Granady, iak dla mieszkańcow Wenezueli — wszyscy są członkami woyska oswobodczego, wszyscy braćmi wielkiey Rzeczypospolitey. Co się tycze Waszych waśni, te są iednego tylko winą, a tym ia iestem, że wcześniey nie ziechałem. Dwie przyiacielskie Rzeczypospolite, dzieci naszych zwycięztw, wstrzymały moy odiazd, obsypuiąc mnie swoią wdzięcznością i nieśmiertelnemi nagrodami. Przyymiycie mnie iako ofiarę! Wymierzcie Wasze przeciw mnie kary; będą mi przyiemne, skoro tylko Wasz gniew uspokoią Kolumbianie! Znayduię się iuż na ziemi Rzeczypospolitey; zakończcie Wasze zbrodnicze kłótnie! Odtąd niechay nie będzie ani Wenezueli, ani Kundinamarki! Wszyscy iesteśmy Kolumbiianami! Inaczey śmierć rozszerzy się po Waszych stepach i zniszczy to wszystko, co anarchiia ieszcze zostawi.„

Na doniesienie Boliwarowi, że na nowo wyniesiony został na godność Prezydenta, odpisał tenże pod dniem 4 Czerwca z Magdaleny Viceprezydentowi, Jenerałowi Santander: "Skoro życzenia ludu powołuią mnie znowu na Prezydenta, powinienbym z uszanowaniem usłuchać iego nayważszey woli; ale iest także moią powinnością oprzeć się woli narodowey, skoro ten Naród własne swoie prawa łamie. Lud Kolumbiyski postanowił przez swoich reprezentantów, iż żaden obywatel nie może nad 8 lat posiadać godności Prezydenta. Byłem 6 lat naczelnym Wodzem i 8 lat Prezydentem. Teraźnieyszy móy obior iest przeto iawnem zgwałceniem prawa kardynalnego. Z resztą nie chcę dłużey woyskiem dowodzić; nadeszła iuż chwila, w którey to wolno i bez narażenia nikogo powiedzieć mogę. Ani oyczyzna, ani ustawa, ani nawet dobro Kolumbii nie wymagaią czego innego odemnie. Dopełniłem obowiązków polecenia i mey gorliwości, ukończyłem moie przedsięwzięcia i dochowałem powinności woiownika — iedynego powołania mego — od istnienia Rzeczypospolitey. Do tego stanu przeznaczyła mnie Opatrzność, a postępuiąc daley, byłoby nieposłuszeństwem iey rozporządzeniu. Nie urodziłem się na urzędnika, bydź nim nie mogę i nie powinienem. Rzadko woiownik ratuiący swą oyczyznę, iest dobrym naczelnikiem kraiu; przyzwyczaiony do surowości i okrutnych namiętności woyny, administracyia iego nosić będzie znamię surowości i krwawey gwałtowności. WPan ieden (Santander) iesteś chwalebnym wyiątkiem z tey okropney reguły„ &c. „

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek to iest: dnia 25 Stycznia 1827 r. daną będzie Komedya w 3ch aktach z francuzkiego PP. Rene, Pein i Pilon naśladowana przez L. A. Dmuszewskiego: *Intryga przed ślubem*. — Zakończy widowisko nowa komedya nigdy tu niewidziana przez Hr. Fredro oryginalnie wierszem w 1 akcie napisana: *Odludki i Poeta.*

W Piątek zaś dnia 26go Stycznia 1827 roku na benefis Woyciecha Szymanowskiego, daną będzie wcale nowa i ieszcze nigdy tu niewidziana Drama na Teatrze Paryzkim de l'ambigue comique w roku 1822 150 razy wystawiona w 3ch aktach z francuzkiego PP. Victor i Frederic tłomaczona: *Merilies Czarownica Gór Szkocyi* czyli *Korsarze i Sierota.*

LOTERYIA KRAIOWA.

W 226 Ciągnieniu dnia 24go Stycznia r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

5. 4. 74. 10. 84.

Przyyszłe 227 Ciągnienie dnia 3go Lutego 1827 r. przpada.

Dnia 22 i 23 Stycznia 1827 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	1. gr.	2. Zł.	2. gr.	3. Zł.	3. gr.	4. Zł.	4. gr.
— Pszenicy	13	—	12	—	11	—	10	—
— Żyta	11	—	10	15	10	—	9	—
— Jęczmienia	11	—	10	—	9	—	8	15
— Grochu	18	—	12	—	—	—	—	—
— Owsa	7	15	7	10	7	6	7	—
— Jagieł	18	—	17	—	16	—	—	—
— Rzepaku	—	—	—	—	—	—	—	—

DONIESIENIA.

Sąd Appellacyiny etc.

Na zasadzie Reskryptu Senatu Rządzącego z dnia 17 Listopada roku 1826 do L. 4898 wydanego, ogłasza ninieyszym konkurs na Urząd Notaryusza czyli Pisarza Aktowego do Okręgu Chrzanowskiego z kaucyą 6000 Złp. sześć Tysięcy, do tego Urzędu Art: 103 Ustawy hypoteczney przywiązaną z tem dołożeniem, iż Kandydaci o utrzymanie tey posady ubiegać się życzący, prośby swoie, dowodami moralności, odbytych nauk i nabytey do tego zawodu potrzebney praktyki opatrzone, na ręce Prezesa Sądu Appellacyinego, naydaley z dniem 1 Lutego roku 1827, w celu uczynienia propozycyi do Senatu Rządzącego, podać maią — w Krakowie dnia 5go Grudnia 1826 roku.

(podpisano) *Nikorowicz.*
Leonard *Woyciechowski* Zastęp: Sekr.

Pisarz Trybunału I. Instancyi Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, podaie do publiczney wiadomości, iż P. Jacek Kawecki Komornik przy Sądach tuteyszych uskutecznił w dniu 19 Grudnia 1825 r. zaięcie Kamienicy w Krakowie przy Ulicy S. Jozefa pod L. 96 w Gminie I. Miasta Krakowa stoiącey, frontem ku ulicy S. Józefa, od wschodu z Kamienicą P. Doranta, od zachodu z Kamienicą JW. Hr. Tarnowskiego i P. Franciszka Masłowskiego, od południa zaś z Kamienicą P. Stanisława Żukowskiego graniczącey, Sukcessorów ś. p. Maryanny Chmielewskiey własney, a to na satysfakcyą summy kapitalney 3265 złp. gr. 6 z prowizyą po 5 od 100 od dnia 9 Czerwca 1825 r. rachować się winną, oraz kosztów prawnych w kwocie 72 złp. wyrokiem Sądu ostatniey Instancyi dd. 17 Listopada 1825 r. zapadłym na rzecz P. Agneszki Wątrobskiey, tudzież P. Filipa Wątrobskiego zasądzonych; sprzedarz tey Kamienicy popiera P. Felix Słotwiński O. P. D. Adwokat przy Sądach tuteyszych w Krakowie przy ulicy Szerokiey pod L. 78 zamieszkały.

Warunki licytacyi Wyrokiem Trybunału I. Instancyi dd. 29 Grudnia 1826 r. zatwierdzone są następuiące:

1) Cena szacunkowa tey nieruchomości podług detaxacyi Urzędowey ustanawia się na pierwsze wywołanie w Summie 6416 złp. gr. 27.

2) Chęć licytowania maiący 1/10 część summy szacunkowey iako vadium złoży, od którego iedynie Wątrobscy wolnemi są.

3) Nabywca obowiązanym będzie zapłacić wszelkie koszta exekucyine i popierania licytacyi do rąk Adwokata popieraiącego licytacyą, a to natychmiast po wręczeniu Wyroku przysądzaiącego też koszta.

4) Winien będzie zapłacić podatki zaległe ieżeliby się iakie okazały.

5) Summy widerkauffowe ieżliby się iakie okazały zostaną przy tey nieruchomości, iako ciężar stósownie do planu klassyfikacyi.

6) Wypłaty w warunku 2, 3 wyrażone z ceny szacunkowey potrąci sobie nabywca, resztuiącą zaś summę szacunkową przy sobie z trzyma aż do ukończenia klassyfikacyi, po nastąpieniu którey każdego wierzyciela stósownie do umieszczenia w planie klassyfikacyi wraz z procentem od daty nabycia zaspokoi.

7) Jeżeli na pierwszym terminie summa szacunkowa zaofiarowaną będzie przysądzenie stanowcze na rzecz ofiaruiącego nastąpi, w przeciwnym razie cena szacunkowa na terminie trzecim licytacyi zniżoną będzie do dwóch trzecich części, to iest do summy 4277 złp. gr. 28 i za tę cenę sprzedaną zostanie.

8) Niedopełniaiący warunków licytacyi utraci vadium na korzyść Wątrobskich, i oprócz tego nowa licytacya na iego zysk lub stratę ogłoszoną byłaby.

Wzywaią się zarazem wszyscy wierzyciele hipoteczni i osoby prawo rzeczowe maiący ażeby pod prekluzyą na pierwszym terminie licytacyi złożyli na Audyencyi Trybunału wszelkie tytuły swych wierzytelności z wykazem pretensyi i ustanowieniem Adwokata.

Do takowey licytacyi wyznaczaią się trzy termina:

Pierwszy na dzień 27 Marca 1827 r.
Drugi na dzień 1 Maja 1827 r.
Trzeci na dzień 5 Czerwca 1827 r.

W Krakowie dnia 18 Stycznia 1827 roku. *Kuliczkowski*, Pisarz Tryb.